

Ponad tysiąc przebadanych gmin, prawie 300 przedsiębiorców. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów przyjrzał się gospodarce odpadami komunalnymi w Polsce. Efektem jest raport, który analizuje konkurencję na tym rynku 1 stycznia 2012 r. weszła w życie przygotowana przez Ministerstwo Środowiska nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Całkowicie zmieniła ona system gospodarowania odpadami w Polsce. Dotychczas to właściciele nieruchomości decydowali, który przedsiębiorca odbierał od nich śmieci. W myśl obowiązujących obecnie przepisów wybór takiej spółki należy tylko i wyłącznie do gminy. W drodze przetargu będzie ona wybierać jeden podmiot świadczący usługi na całym jej terenie, a w przypadku większych gmin – na określonym obszarze. Władze lokalne mają czas do połowy 2013 roku na wprowadzenie nowych rozwiązań.

W trakcie prac nad nowymi przepisami Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił przyrzeć się jak wygląda sytuacja na tym rynku. Efektem jest raport pt. Konkurencja na polskim rynku usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. UOKiK zbadał sytuację w ponad 1000 gmin - we wszystkich 903 miejskich oraz miejsko-wiejskich, a także w ok. 10 proc. wiejskich. Ponadto oparto się na ankietach przeprowadzonych wśród blisko 300 przedsiębiorców.

Wnioski płynące z raportu przede wszystkim potwierdziły obawy Urzędu wobec nowych przepisów. Popierając ogólne cele, jakie przyświecały ustawodawcy (m.in. sprostanie wymogom unijnym w zakresie ochrony środowiska), UOKiK już na etapie konsultacji międzyresortowych zwracał uwagę na negatywne skutki przyjętych rozwiązań. Przede wszystkim na powstanie lokalnych monopolii zamiast dotychczasowej rywalizacji o klienta.

Analiza wykazała, że rynek odpadów komunalnych spełniał do tej pory techniczne i ekonomiczne warunki rynku konkurencyjnego. W ponad 85 proc. przebadanych gmin działały co najmniej dwa podmioty, a przeciętnie w jednej jednostce terytorialnej konkurowało ze sobą ponad czterech przedsiębiorców. Dawało to konsumentom możliwość negocjacji kontraktów, wywierania presji na przedsiębiorców oraz płacenia niższych stawek. W przypadku rynków, na których działa tylko jeden podmiot nie ma on motywacji do obniżania cen i zwiększania jakości swoich usług. Z doświadczeń Urzędu wynika, że monopolisci wykorzystują swoją przewagę dyskryminując klientów czy kontrahentów. Tylko od 2010 r. wydanych zostało 10 decyzji w sprawie nadużycia pozycji dominującej przez przedsiębiorców działających na rynku odpadów. Innym negatywnym skutkiem obowiązywania ustawy będzie wyeliminowanie z rynku wielu działających obecnie podmiotów.

Ponadto warto zwrócić uwagę, że nowe rozwiązania nie będą korzystne dla samorządów, które mogą ponieść dodatkowe koszty. Przykład gmin, które przed 2012 r. przejęły w drodze referendum „władztwo nad odpadami” pokazuje, że w większości przypadków wpływy z opłat od mieszkańców za wywóz śmieci są mniejsze niż środki przekazywane przedsiębiorcom odbierającym odpady.

Urząd przyjrzał się również rozwiązaniom istniejącym w innych państwach europejskich. Choć w większości z nich również występuje model podobny do obecnie wprowadzonego w Polsce, nie oznacza to jednak sprawnego działania systemu gospodarki odpadami. Przed sądami wielu krajów toczą się spory dotyczące własności odpadów podlegających recydingowi, brakuje innowacji i jednocześnie możliwości wejścia na rynek nowych podmiotów. Dlatego niektóre kraje odchodzą od nieefektywnych sposobów gospodarowania odpadami. Przykładem jest Irlandia, gdzie wprowadzenie mechanizmów rynkowych spowodowało obniżenie cen i wzrost jakości obsługi.

Konkurencja na rynku odpadów komunalnych - Raport UOKiK

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 16, marzec 2012 23:00

Barbara Łączna

Odsłony: 3595

Raport wskazuje również na pozytywne skutki, jakie może przynieść nowelizacja prawa. W większości gmin, w które przejęły „władztwo nad odpadami” zwiększyła się liczba odpadów odbieranych od mieszkańców. Może to mieć wpływ na zmniejszenie ilości nielegalnych wysypisk śmieci.

Raport do pobrania na [stronie UOKiK](#)

Źródło: www.uokik.gov.pl